

MİLLİ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI MATERYAL SEÇME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Milli Kütüphane Başkanlığına yurt içinden veya yurt dışından satın alma ve mübadele yoluyla kazandırılacak materyallerin seçimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı bir ana hizmet birimi olarak faaliyet gösteren Milli Kütüphane Başkanlığına, yurt içinden veya yurt dışından satın alma ve mübadele yoluyla kazandırılacak materyallerin değerlendirilmesine ve seçimine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ile 5632 sayılı Milli Kütüphane Kuruluşu Hakkında Kanunun 2 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu yönergede geçen;
a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
b) Başkanlık: Milli Kütüphane Başkanlığını,
c) Komisyon: Materyal Seçme ve Değerlendirme Komisyonunu,
ç) Materyal: Kitap, broşür, bülten, süreli yayın, yazma ve nadir eser, mikrofilm, mikrofiş, disk, disket, compact disk (CD), DVD, plak, bant, video kaset, ses kaseti, atlas harita, takvim, pul, para, resim, heykel, tablo, fotoğraf, gravür, kupür röprodüksiyon, rozet, milli piyango bileti, ilan, pankart, figür, afiş, kartpostal ve benzeri eserleri ile elektronik yayınları,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Materyal Seçme ve Değerlendirme Komisyonları

Komisyonların türleri ve oluşumu

MADDE 5 – (1) Her yılın Ocak ayı içerisinde Bakanlık Makamının onayı ile Materyal Seçme ve Değerlendirme Komisyonları kurulur. Bu Komisyonlar;

- Türkçe ve Yabancı Dil Kitaplar ile Süreli Yayınları Seçme ve Değerlendirme Komisyonu,
 - Yazma ve Nadir Eserleri Seçme ve Değerlendirme Komisyonu,
 - Kitap Dışı Materyalleri Seçme ve Değerlendirme Komisyonu,
 - Mübadele Yayınları Seçme ve Değerlendirme Komisyonu,
- olmak üzere 4 adettir. Gerek duyulduğunda yeni Komisyonlar kurulabilir.

(2) Komisyonlar, bir Komisyon Başkanı ile konusunda uzman ve iyi derecede dil bilen en az 4 kişiden oluşur. Herhangi bir nedenle komisyon üyelerinin sayısının azalması durumunda Bakanlık Makamının onayı ile ayrılan kişi veya kişilerin yerine benzer nitelikleri

taşıyan kişiler görevlendirilir. Komisyonlarda Başkanlık personelinin yanı sıra, bilgi ve uzmanlığı itibariyle Başkanlık dışından kişiler de görevlendirilebilir.

(3) Komisyonlara ilgili Daire Başkanları Başkanlık yapar.

(4) Komisyonlar, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Komisyon Başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

Komisyonların çalışma esasları

MADDE 6 – (1) Komisyonların çalışmalarını ve ilişkilerini Komisyon Başkanı düzenler, çalışmalarından komisyon başkanları sorumludur. Komisyon Başkanı, her yıl Aralık ayında komisyon çalışmalarına dair bir rapor düzenleyerek Başkanlığa sunar.

(2) Komisyonlar, Milli Kütüphane koleksiyonunu geliştirme amacının yanı sıra, kullanıcıların başvurularını da göz önünde bulundurur.

(3) Komisyonlar, seçme ve değerlendirme işlerini; yurt içinde veya yurt dışında yayınlanmış yayıncı kataloglarından, kitap tanıtım broşürlerinden, internetteki kitap tanıtım sitelerinden, kitap fuarlarından, müzayedelerden, en çok satan kitaplar listelerinden, elektronik yayınlardan ve benzeri yayın veya ortamlardan yararlanarak gerçekleştirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Materyalleri Seçme İlke ve Kriterleri

Materyal seçme ilkeleri

MADDE 7- (1) Temel ilke; Milli Kütüphane koleksiyonunu geliştirmek, kültür mirasını korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak ve kullanıcıların talep ve gereksinimlerini karşılamaktır.

(2) Bu temel ilke doğrultusunda, yurt içinde veya yurt dışında, Türkçe veya yabancı dillerde yayınlanmış veya üretilmiş materyaller seçilir ve değerlendirilir.

Kitap ve süreli yayınları seçme ve değerlendirme kriterleri

MADDE 8- (1) Türkiye ve Türklerle ilgili konularda veya Türk yazarlar tarafından yurt dışında yayınlanmış kitap ve süreli yayınlar seçilir.

Yazma ve nadir eserleri seçme ve değerlendirme kriterleri

MADDE 9- (1) Yazma ve nadir eserler, belgeler, herhangi bir sanat ya da hatıra değeri olan kitaplar ve yazarların müsvedde halindeki çalışma ve mektupları seçilir.

(2) Yazma ve nadir eserlerin seçiminde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur;

a) Yazma eserler; dili, müellifi, tek nüsha olup olmadığı, müellif hattı nüsha olup olmadığı, içeriği, sanat değeri, müellifin dönemine olan yakınlığı, üzerinde bulunan kayıtlar ile önemli bir kişi adına (padişah, sultan, devlet adamı) veya kütüphanesi için yazılmış nüsha olup olmadığı yönünden değerlendirilir,

b) Basma eserler; öncelikle İbrahim Müteferrika tarafından kurulan ilk matbaada basılan eserlerden olup olmadığı, taş baskı olup olmadığı, Milli Kütüphane koleksiyonunda bulunup bulunmadığı, eserin konusu ve içeriği ile Türkiye dışında herhangi bir yerde basılıp basılmadığı yönünden değerlendirilir.

Kitap dışı materyalleri seçme ve değerlendirme kriterleri

MADDE 10- (1) Kitap dışı materyallerin seçiminde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur;

a) Seçilecek kitap dışı materyalin orijinal olması tercih edilir. Orijinali sağlanamıyorsa, kopya veya reproduksiyonları arasından orijinaline en yakın olan materyal,

b) Yaratıcı, edebi ve sanatsal değer taşıyan kaynaklar ile içerik olarak farklı özgün bir yaklaşımla hazırlanmış materyal,

c) Konusunda otorite olarak kabul edilen yazar, sanatçı ve yapımcıların sesli veya görüntülü eserler,

ç) Türk kültürü, sanatı (görsel ve işitsel), tarihi, edebiyatı, mimarisi ve benzeri ile somut olmayan kültürel mirasıyla ilgili üretilmiş materyal,

d) Uluslararası düzeyde Türkiye ve Türklerle ilgili hazırlanmış materyal, olup olmadığı dikkate alınır.

Mübadele yayınları seçme ve değerlendirme ilkeleri ve kriterleri

MADDE 11- (1) Temel ilke, kültür değişim programları veya Milli Kütüphane Başkanlığının üye olduğu uluslararası organizasyonlar ile anlaşmalar doğrultusunda kütüphaneler arası işbirliğini geliştirmek için yayın mübadelesinde kullanılacak eserlerin seçilmesidir.

(2) Mübadele yayınların seçiminde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur;

a) Mübadele yapılacak ülkenin milli kütüphane, enstitü ve Türkoloji merkezleri ile benzeri kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunacak yayın,

b) Mübadele yapılacak ülkedeki Türk kökenli, Türkçe konuşan nüfusun kültürel ve fikir dünyasını geliştirecek yayın,

c) Türk kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve benzeri konulardaki yayın, olup olmadığı dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Materyalleri Sağlama ve Muhafaza İşlemleri

Seçilen yayınların sağlanması

MADDE 12- (1) Komisyonlar tarafından seçilen materyallerin listesi, Komisyon Başkanları tarafından yazılı olarak Başkanlığa iletilir. Başkanlık, bütçe imkanlarını da göz önünde bulundurarak, seçilen materyallerin, öncelikle bağış veya mübadele yoluyla sağlanmasına çalışır. Bağış veya mübadele yoluyla sağlanamayan materyaller satın alınır.

(2) Materyallerin sağlanması işleri, Aksesyon Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.

Materyallerin giriş ve muhafaza işlemleri

MADDE 13- (1) Milli Kütüphaneye gelen materyaller, taşınır mal işlemleri ile kataloglama ve sınıflama gibi teknik işlemleri gerçekleştirildikten sonra, ilgili Şube Müdürlüklerinin depolarında muhafaza edilir ve kullanıcıların hizmetine sunulur.

(2) Mübadele amacıyla, başka kütüphanelere gönderilmek amacıyla sağlanan materyaller, taşınır mal işlemleri gerçekleştirildikten sonra, gönderilene kadar ilgili Şube Müdürlüğünün deposunda geçici olarak muhafaza edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlük

MADDE 14 - (1) Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu Yönerge hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.